

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. május 31. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. február 11. napján kihirdetett Kb.II.17/2018/10/I. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. február 11. napján kihirdetett Kb.II.17/2018/10/I. számú ítéletével ... vádlottat az ellene hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette (Btk.301.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítélet ellen fellebbezést jelentett be a vádlott terhére a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében. Fellebbezésének írásbeli indokolásában hivatkozott arra, hogy a megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával, valamint az elsőfokú katonai tanács a vádlott felmentése tekintetében az indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget, így az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan. Álláspontja szerint a bíróság a megállapított tényekből levont feltételezésekből azt a helytelen következtetést vonta le, hogy a vádlott nem követhette el a terhére rótt bűncselekményt. Rámutatott arra is, hogy indokolásában nem fejtette ki kellő módon, hogy miért nem fogadta el a sértett és az ő vallomását alátámasztó fogvatartott-társai tanúvallomását. Hivatkozott arra is, hogy a fogvatartottaknak nagyobb érdekük fűződött ahhoz, hogy az intézetben dolgozhassanak, minthogy eljárás induljon egy hivatásos bv-s ellen, melynek folyamányaként őket a munkából kivehették volna, vagy akár az intézetből elszállíthatták volna. Ez volt a magyarázata annak, hogy miért a bántalmazás után 14 nappal tettek a fogvatartottak feljelentést. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az ítélet részbeni megalapozatlanságát a Be. 593. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján küszöbölje ki, az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (2) bekezdése alapján változtassa meg, az ügyiratok tartalma alapján váddal egyező tényállás megállapítása mellett a vádlott bűnösségét állapítsa meg hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, ezért - a Btk. 82. § (1) bekezdésére, a (2) bekezdés d) pontjára és (3) bekezdésére figyelemmel - a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján ítélje pénzbüntetésre, továbbá - figyelemmel a Btk. 136. § (1) bekezdés a) pontjára - a Btk. 139. § (1)-(3) bekezdései alapján rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetésre és a Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezze a bűnügyi költség viselésére.

A vádlott és a védő a kihirdetett ítéletet tudomásul vették.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.207/2019/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének a Be. 592. § (2) bekezdés b) pontja alapján csak részben tett eleget. A Be. 531. § (1) bekezdése ugyanis előírja, hogy az egyesbíró vagy a tanács elnöke a tárgyaláson ismerteti a bizonyítás eszközéül szolgáló iratok lényegét, amit a katonai tanács a költségjegyzék, a feljelentés, a sértett kézzel írott jelentése, az orvosi látletet, a parancsnoki kivizsgálásról készült jelentés, a parancsnoki jellemzés, dicséret és fenytések lapja és a jövedelem igazolás tekintetében elmulasztotta. Hivatkozott arra is, hogy a bíróság mérlegelési jogkörében megállapított tényállása részben megalapozatlan, mert a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján helytelen ténybeli és ezen keresztül jogkérdésre vont téves következtetést tartalmaz, a részbeni megalapozatlanság azonban az ügyiratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetés útján kiküszöbölhető. Ekként az ügyészség álláspontja szerint a tényállást ki kell egészíteni azzal, hogy: „A vádlott ...sértett fogvatartott mögé lépett, egy alkalommal tenyerrel tarkón ütötte...” E kiegészítéssel a tényállás felülbírálatra alkalmassá válik. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett, ugyanakkor az ítélet 7. oldal 5. bekezdését - amelyben a fogvatartott tanúk összebeszélésének lehetőségére utal -, valamint a 8. oldal 1. bekezdését - amelyben a bizonyítottság hiányára vont le téves jogi következtetést - mellőzni kell. Érvelése szerint tehát az eljáró katonai tanács helytelen jogi következtetést vont le, amikor a vádlottat felmentette, ugyanis a kiegészített tényállás alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a vádlott hivatalos személyként, eljárása során bántalmazta sértettet, amellyel megvalósította a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetettét. A büntetés kiszabása során a vádlott terhére kell értékelni, hogy munkahelyi vezetőként, a hozzá közvetlenül beosztott, kiszolgáltató helyzetben lévő sértettet bántalmazott. Enyhítő körülményként kérte figyelembe venni az ügyészség a vádlott jó parancsnoki jellemzését, dicséreteit, fenytetlenségét, valamint egy kiskorú gyermek részbeni eltartásáról gondoskodást. Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a tényállást egészítse ki, az ítéletet a Be. 606. § (1) és (2) bekezdése alapján változtassa meg, és mondja ki bűnösnek a vádlottat a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, szabjon ki vele szemben a Btk. 82. § (1) bekezdésére, a (2) bekezdés d) pontjára és (3) bekezdésére figyelemmel a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetést, valamint a Btk. 136. §-a alapján törzsászlósi rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetést, a Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezze az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére, az indokolásból a megjelölt részeket mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A bejelentett ügyészi fellebbezés folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Az előterjesztett fellebbezést a Be. 598. § (1) bekezdés b) pontja alapján tanácsulésen bírálta el.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat nagyrészt betartotta. Megállapította - egyetértve a fellebbviteli főügyészség álláspontjával -, hogy a katonai bíró a Be. 531. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a tárgyaláson nem ismertette a költségjegyzék, a feljelentés, a sértett kézzel írott jelentése, az orvosi látletet, a parancsnoki kivizsgálásról készült jelentés, a parancsnoki jellemzés, dicséret és fenytések lapja és a jövedelem igazolás, mint a bizonyítás eszközéül szolgáló iratok lényegét. Ugyanakkor a másodfokú katonai tanács álláspontja szerint ezen iratok tartalma a vádlott büntetőjogi felelősségét nem érinti, ezért ezen eljárási szabálysértés az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással nem volt.

A bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A nyomozás és a bírósági eljárás során is a vádlott úgy nyilatkozott, hogy bűnösségét nem ismeri el. Előadott védekezése szerint fogvatartott sértettet semmilyen módon tettelegesen nem bántalmazta. A vádlott védekezésének leellenőrzésére kihallgatta sértettet, az általa elmondottakat alátámasztó 1.sz. és 2.sz. tanúkat, valamint ... volt intézetvezetőt, ... mb. biztonsági vezetőt, ... konyhavezetőt, ... gazdasági vezetőt, ... reintegrációs tisztet, ... a bv. osztály vezetőjét tanúként és ismertetette releváns okirati bizonyítékként a sértett kézzel írt jelentését a nyomozati iratok 39. oldaláról. Az elsőfokú bíróság ítélete 2. oldal hetedik bekezdésétől az 6. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a sértett és az ő előadását alátámasztó fogvatartott tanúk vallomását elvetve miért a vádlott következetes vallomását fogadta el a tényállás alapjául. A történeti tényállást ítéletének 2. oldal 3-5. bekezdésében a bizonyítékokkal összhangban rögzítette, indokolása a logika szabályainak megfelel. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a fentebb felsorolt ügyiratok ismertetésének elmaradása, mint eljárási szabálysértés az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással azért nem volt, mert a tényállást az elsőfokú bíróság nem ezen iratokra alapította, azok a vádlott büntetőjogi felelősségét illetően relevanciával nem bírtak.

A vádlott bűnösségének megállapítására irányuló ügyészi fellebbezés nem megalapozott.

Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírlata alapjául elfogadta.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A katonai ügyész fellebbezése indokolásában - a vádlott felelőssége megítélésének szempontjából - új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a beadványában írtak - az általa indítványozott iratok ismertetését követően is - csupán a releváns bizonyítékok újraértékelését célozták. A bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és azon keresztül a vádlott bűnösségének kimondására irányuló fellebbezés - az előzőekben kifejtettek alapján - eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság fogvatartott sértett tettelegesen bántalmazását nem látta bizonyítottnak a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen. Mivel új bizonyíték nem merült fel, a Be. 7.§ (4) bekezdésében írtak alapján a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a vádlott terhére.

Az irányadó tényállás alapján tehát a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa okszerűen vont le következtetést és mentette fel a vádlottat a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítottság hiányában.

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezése is törvényes, ezért azt a másodfokú bíróság helyes indokai alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 605. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2019. május 31.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete ... vádlott tekintetében jogerős.

Budapest, 2019. május 31.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: